

Handläggare
Maria Nord Berge

Telefon: 08-508 23 527

Till
Enheten för utveckling och
förebyggande arbete

Verksamhetsplan 2021 för Enheten för utveckling och förebyggande arbete

Förslag till beslut

**Enheten för utveckling och
förebyggande arbete**

Box 490

08-508 23 527

08-508 22 000

maria.nord-berge@stockholm.se

start.stockholm

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	5
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	5
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	6
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	10
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	10
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	11
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	13
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	13
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	14
Redovisning av ekonomi	15
Resursanvändning	15
Budget 2021	15
Övrigt.....	15

Inledning

Verksamhetsidé och värdegrund

Enhetens arbete utgår från ett preventivt syfte och ska bidra till att seniorer i ordinärt boende ges en möjlighet till ett hälsosamt liv, känna välbefinnande och meningsfullhet samt delaktighet i samhället genom att stärka förmågan att leva ett självständigt liv. Vidare ska enhetens stöd till anhöriga som stödjer närstående seniorer syfta till att minska deras psykiska belastning. Enhetens utvecklingsarbete utgår ifrån aktuell forskning, behovsanalys och metodutveckling och syftar till att stärka äldreomsorgens förebyggande arbete.

Äldreomsorgens värdegrund ingår i arbetet och innebär att Stockholms stads äldreomsorg präglas av självbestämmande, individualisering och valfrihet samt att insatserna som ges inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande, trygghet och meningsfullhet.

Enhetens hälsofrämjande inriktning om hälsosamt åldrande utgår ifrån WHO:s definition "*Hälsosamt åldrande är processen att utveckla och upprätthålla förmågan som möjliggör välbefinnande i högre ålder*".

Verksamhetsbeskrivning

Enhetens uppdrag är att erbjuda hälsofrämjande aktiviteter, stöd och service till seniorer 65+, anhöriga till seniorer 65+ och personer med syn- och hörselnedsättning samt att stärka äldreomsorgen utvecklingsarbete. Enheten har ett rikt utbud med aktiviteter samt stöd och service med mål att stärka målgruppens förmåga att leva ett självständigt liv i hemmiljö. Enhetens utvecklingsarbete sker genom att följa forskning, analysera behov och metodutveckling med mål att stärka äldreomsorgen och det förebyggande arbetet.

Enheten är organiserad med en enhetschef och 12 medarbetare fördelat på: tre aktivitetsledare, två kultur- och aktivitetsledare, två hälsopedagoger, en fixartjänst, två syn- och hörselinstruktörer samt en anhörig- och äldrekonulent. En halv instruktörtjänst säljs till Skärholmen. Enheten erbjuder även råd, stöd och utbildning till övrig personal inom äldreomsorgen. Enheten samarbetar med volontärer, frivilligorganisationer och äldreomsorgens övriga verksamheter.

Enheten bedriver sin verksamhet på sju öppna mötesplatser, bestående av två aktivitetscenter och fem träffpunkter. I och med den nya förvaltningen benämns nu mötesplatserna: Axelsberg aktivitetscenter, Långbroberg aktivitetscenter, Aspuddsträffen, Fruängsträffen, Trekantsträffen, Västertorpsträffen och Älvsjöträffen. På Axelsberg aktivitetscenter och Fruängsträffen finns gym med kondition- och styrketräningsredskap för seniorer att använda. Enhetens förebyggande arbete är sedan tidigare känt för seniorerna under namnet Seniorhälsan och används vid all kommunikation med seniorerna.

Hälsofrämjande aktiviteter

På de öppna mötesplatserna erbjuds seniorer 65+ ett varierat utbud av aktiviteter som främjar den sociala, psykiska, fysiska och existentiella hälsan. Vidare erbjuds seniorer dagsutflykter med buss.

Fixartjänst (service till seniorer)

Fixartjänst erbjuder fallförebyggande tjänster och vänder sig till seniorer i ordinärt boende som är 75 år och äldre. Fallprevention och säkerhetsförebyggande insatser är grunden för stödet.

Syn- och hörselinstruktörer

Syn- och hörselinstruktörerna erbjuder personer med syn- och hörselnedsättningar information, rådgivning, hembesök och viss installation av hjälpmedel samt träning och skötsel av hjälpmedel.

Anhörig- och äldrestöd

Anhörigkonsulenten vänder sig till anhöriga som stödjer eller vårdar en närstående senior 65+ som har sjukdom eller funktionsnedsättning. Anhöriga erbjuds stödsamtal, anhöriggrupper, föreläsningar och kurser.

Äldre konsulenten vänder sig till seniorer 65+ och erbjuder vägledning inom äldreomsorgen aktiviteter, stöd och service. Information ges om vilket stöd som finns från kommun, region och frivillorganisationer, vägledande samtal, hembesök och senioraktiviteter.

Kvalitets- och utvecklingsarbete

Under året kommer enheten fortsätta sitt arbete med att utveckla och organisera den nya enheten. Enheten har arbetsplats- och kvalitetsmöten en gång per månad samt aktivitetsmöten en gång per vecka för planering av enhetens arbete och säkerställa en god arbetsmiljö. Underlag för beräkning av aktiviteter och stöd kommer att uppdateras. Information om enhetens mötesplatser, aktiviteter, stöd och service kommer att uppdateras på Stockholms stads hemsida samt webbtjänsten Seniorval. Det planeras en informationssatsning till seniorer och pensionärsföreningar.

I samarbete med pensionärsorganisationer och civilsamhället kommer seniorer erbjudas att dela med sig av kunskap och erfarenheter som kan bidra till enhetens utveckling och aktiviteter och syftar till ökad delaktigheten i det förebyggande arbetet.

Utöver de aktiviteter som ingår i utbudet till seniorer kommer en extra satsning göras för de seniorer som behöver extra stöd att stärka förmågan för att kunna leva ett självständigt liv. Tre pilotprojekt för seniorer kommer att prövas som främjar den fysiska, sociala och existentiella hälsan. *Fysisk träning i grupp* för seniorer som behöver extra inspiration och motivation. *Social aktivitet för att minska upplevd ensamhet* och som stärker seniorerna genom skapande och kreativa möten. *Existentiella samtalsgrupper* som inbjuder till reflektion om livsfrågor och stödjer seniorerna att finna livsmod, livsglädje och livsmening. Det hälsofrämjande arbetet kommer ske i samarbete med vårdcentraler och primärvårdens rehabilitering.

Enheten planerar att öppna ett mindre gym för seniorer i ordinärt boende på Älvsjöträffen i samarbete med Älvsjö särskilda boende.

Fixartjänst kommer att göra en extra informationssatsning om sin tjänst. En *Ögats dag* planeras av syn- och hörselinstruktörerna. Anhörig- äldre konsulent kommer under året erbjuda ett utökat antal samtalsgrupper då behovet av samtal beräknas ha ökat efter pandemins konsekvenser om anhörigas utökade ansvar för närstående.

Äldreomsorgens utvecklingsarbete planeras enligt följande: *Aktivitets- och*

anhörigombudsutbildning på Älvsjögårdens särskilda boende kommer att göras klart under året. Ledarutbildning i *Existentiella samtal* och *Silviacertifiering* av Axelsbergs vård- och omsorgsboende fortsätter. Vidare planeras *Anhörigombudsutbildning*, två dagar, till enheternas nya anhörigombud.

Projektet *Matlyftet 2021* syftar till att motverka undernäring och ofrivillig ensamhet och det planeras nio olika projekt fördelade på 14 olika aktiviteter utifrån inlämnad ansökan.

Stimulansmedel för *Psykisk hälsa 2021* riktas till insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Enheten planerar att ansöka om medel passande äldreomsorgen område.

Kompetensutveckling

Medarbetare ges möjlighet att delta i interna utbildningar som Stockholm stad och stadsdelen erbjuder under året samt utbildningar som syftar till att utveckla enhetens hälsofrämjande arbete. Det erbjuds en fördjupningsutbildning i självmordsprevention på distans – ”Transkulturella aspekter” från Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP). Fem personer från enheten kommer att slutföra utbildningen till samtalsledare i *Existentiella samtal*. En hälsopedagog kommer gå en ledarutbildning för *Fysisk aktivitet på recept*, FaR. Dessutom kommer enheten genomföra utbildning om *basal handhygien* en gång per år. Vidare håller två aktivitetsledare från enheten i samarbete med en personal från dagverksamheten på Fruängsgården i utbildningen till aktivitetsombuden. Anhörigkonsulent arbetar med att uppdatera och komplettera äldreomsorgens vägledning "Anhörigstöd inom äldreomsorgen".

Medarbetarnas delaktighet

Medarbetare har under året varit delaktiga i arbetet i utvecklingen av enhetens förebyggande arbete och görs vid aktivitets- kvalitets- och arbetsplatsmöten samt vid planeringsdagar. Verksamhetsplanen har behandlats på APT den 15/12-20 och 26/1-21.

Resursanvändning

Enhetens arbete, aktiviteterna och projekt kommer att följas upp under året och en analys kommer göras för att tillförsäkra att enhetens arbete, insatser, lokaler och medel används på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb		Tas fram av nämnd	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Nämndmål:

Äldre får insatser av hög kvalitet som ger trygghet, valfrihet och stärker förmågan att leva ett värdigt och självständigt liv

Beskrivning

Äldres hälsa och välbefinnande ska stå i fokus för äldreomsorgens verksamheter och insatser.

Biståndsbedömningen ska vara rättssäker och likställig.

Biståndshandläggarens huvuduppgift är att göra en individuell behovsbedömning. När den enskilde gör en ansökan om hjälp hanteras den skyndsamt som följs av utredning, bedömning och beslut. Beslut kan vara bifall, delvis avslag eller avslag. Därefter sker verkställighet, uppföljning och utvärdering. Alla dessa delar dokumenteras på ett rättssäkert sätt.

För att säkerställa likställdheten i myndighetsutövningen föredras ansökningar om boende samt ärenden av mer principiellt intresse i gemensamma ärendegenomgångar.

Alla äldre som har biståndsbedömda insatser har genom utförarenheterna en utsedd kontaktman med uppdrag att samordna insatserna kring den äldre. Tillsammans med den äldre upprättar kontaktmannen en genomförandeplan för att säkerställa hur den äldre vill att insatserna ska utföras. Utgångspunkten är att personalen ska ha ett rehabiliterande synsätt för att så långt som möjligt ta tillvara den äldres egna resurser så att den äldre kan bibehålla sina funktioner.

Boende på servicehus och vård- och omsorgsboende erbjuder riskbedömningar som syftar till att förebygga undernäring, trycksår och fallolyckor samt att den äldre har en god munhälsa.

Verksamheten arbetar i team med kontaktman, sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast/fysioterapeut för att säkerställa en trygg och personcentrerad vård och omsorg utifrån den boendes behov och önskemål.

Äldreomsorgens mötesplatser inklusive aktivitetscentren erbjuder ett brett utbud av olika aktiviteter, kulturupplevelser, gemenskap och dagsutflykter utifrån ett hälsobefrämjande perspektiv.

Korrekt och tillgänglig information är ett uppdrag för alla enheter inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Äldre känner sig trygga och är nöjda med äldreomsorgen samt tycker att de är delaktiga och kan påverka planeringen och utformningen av sin äldreomsorg.

Hög kontinuitet präglar insatserna.
Äldres förmåga att leva värdigt och självständigt stärks.
Kvinnor och män har likvärdig äldreomsorg.
Äldres välbefinnande och nöjdhet ökar med bättre mat och en trevlig måltid.
Anhöriga uppmärksammas och får stöd och information.
Äldres kunskap om möjligheten att påverka och planera sin boendesituation ska öka.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska delta i ett pilotprojekt för stöd till äldre om hälsa, motion och välmående i samarbete med äldreomsorgens enhet för förebyggande arbete, vårdcentraler och primärvårdens rehabilitering.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska fortsätta utveckla det förebyggande och uppsökande arbetet samt utöka informationen som syftar till att minska ofrivillig ensamhet, isolering, ökad hälsa och välbefinnande hos äldre.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska i samarbete med pensionärsorganisationer och civilsamhället utveckla former för ökad delaktighet inom det förebyggande arbetet.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska säkerställa kompetensen för de basala hygienrutinerna och att rutiner finns och följs upp.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningens vägledning om anhörigstöd och anhörigsamverkan, som utgår från stadens program, ska implementeras i verksamheterna.	2021-01-01	2021-12-31

Enhetsmål:

Enheten bedriver utvecklingsarbete för att stärka äldreomsorgens förebyggande arbete.

Förväntat resultat

Genom riktade insatser utvecklas äldreomsorgen i det förebyggande arbetet genom direkta och indirekta hälsofrämjande insatser så att seniorernas förmåga till välbefinnande och självständighet stärks.

Arbetsätt

Utifrån aktuell forskning, behovsanalys och metodutveckling utvecklas enheterna inom äldreomsorgen utifrån tilldelade och ansökta medel. I samarbete med övriga enheter ansvarar enheten för sammanställning av ansökningar och projekt samt redovisning av aktiviteterna och inkomna medel. Utvecklingsarbete sker i samråd med avdelningschef och controller.

Uppföljning

Enheten rapporterar till avdelningschef och controller vid månadsuppföljning och tertialrapporter.

Kommentar

Enheten pågående och planerade utvecklingsinsatser:

Aktivitets- och anhörigombudsutbildning på Älvsjögårdens särskilda boende kommer göras klart under året. Utbildningen för aktivitetsombud planeras ges på flera enheter.
Ledarutbildning i Existentiella samtal och *Silviacertifiering* av Axelsbergs vård- och

omsorgsboende fortsätter. Vidare planeras *Anhörigombudsutbildning*, två dagar, till enheternas nya anhörigombud.

Projektet *Matlyftet 2021* syftar till att motverka undernäring och ofrivillig ensamhet och det planeras nio olika projekt fördelade på 14 olika aktiviteter. Äldreomsorgens särskilda boenden, hemtjänst samt enheten för utveckling och förebyggande arbete har sökt medel för att förbättra seniorernas hälsa och välbefinnande. Projekten omfattar: fem riktade inom och utomhusaktiviteter till seniorer på särskilda boenden, inspiration för måltidsombud, måltidssituation kost och näring, förbättrad måltidsmiljö, inspirerande träff i hemmet, Seniorhälsans dag - tema mat och samvaro, dagsutflykter för seniorer, lunchträffar på öppna mötesplatser, IT-stöd för seniorer på omsorgsboende för att minska ensamhet och för seniorer i ordinärt boende för ökad kunskapen om näringsrik kost.

Stimulansmedel för *Psykisk hälsa 2021* riktas till insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention och medel kommer att tilldelas följande områden: *utvecklingsarbete* och *kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård och socialtjänst*. Enheten planerar att ansöka om medel passande äldreomsorgens område.

Enhetsmål:

Enheten erbjuder ett varierat utbud av aktiviteter samt stöd och service.

Förväntat resultat

Seniorer, anhöriga och personer med syn- och hörselnedsättningar får ett ökat välbefinnande och känner sig stärka.

Arbetsätt

Planering sker vid aktivitetsmöten en gång per vecka samt vid planeringsdagar.

Uppföljning

Beräkning av antal aktiviteter, stöd och service görs löpande under året. I verksamhetsberättelsen redovisas enhetens hälsofrämjande arbete.

Kommentar

Enheten erbjuder seniorer 65+ sociala, kulturella och fysiska aktiviteter som främjar den sociala, psykisk, fysiska och existentiella hälsan. På de öppna mötesplatserna erbjuds ett varierat utbud av bland annat: cirkel-, balans- och konditionsträning, lätt-, sitt- och styrkegympa, promenader från strosa till stavgång. Det finns yoga, qigong, mindfulness och taktill massage samt danspass, line dance och afrikans dans. Utöver det finns hantverk och hantverksgrupper samt lunchträffar. Vidare erbjuds allsång och musikstunder, evenemang med teman, föreläsningar och högtidsbundna fester. IT-stöd Senior ges på telefon, i grupper och vid behov individuellt. Sång-, musik, och teatergrupper kommer framöver kunna erbjudas.

Dagsutflykter med buss erbjuds under året för alla seniorer som är boende i stadsdelen. Utflykterna med gemensam måltid ger seniorerna delaktighet i ett socialt sammanhang och möjlighet till nya smakupplevelser. Utflykterna annonseras i lokalpress samt på

boendeenheter och öppna mötesplatser. Aktiviteten vänder sig till alla seniorer som är 65 år och äldre.

Utöver de aktiviteter som ingår i utbudet till seniorer kommer en extra satsning göras för de seniorer som behöver extra stöd att stärka förmågan att kunna leva ett självständigt liv. Tre pilotprojekt för seniorer kommer att prövas som främjar den fysiska, sociala och existentiella hälsan. *Fysisk träning i grupp* för seniorer som behöver extra inspiration och motivation. *Social aktivitet för att minska upplevd ensamhet* och som stärker seniorerna genom skapande och kreativa möten. *Existentiella samtalsgrupper* som inbjuder till reflektion om livsfrågor och stödjer seniorerna att finna livsmod, livsglädje och livsmening. Det hälsofrämjande arbetet kommer ske i samarbete med vårdcentraler och primärvårdens rehabilitering.

Axelsbergs aktivitetscenter med gymutrustning och socialt rum är klart att använda. Vidare planeras ett mindre gym på Älvsjöträffen.

Seniorhälsan dag- tema mat och samvaro planeras på enhetens öppna mötesplatser.

I samarbete med pensionärsorganisationer och civilsamhället kommer seniorer erbjudas att dela med sig av kunskap och erfarenheter som kan bidra till enhetens utveckling och aktiviteter och syftar till ökad delaktighet i det förebyggande arbetet.

Fixartjänst (service till seniorer)

Fixartjänst erbjuder fallförebyggande tjänster och vänder sig till seniorer i ordinärt boende som är 75 år och äldre. Fallprevention och säkerhetsförebyggande insatser är grunden för stödet. Seniorerna kan bland annat få hjälp med att byta glödlampor, batterier, proppar och brandvarnare. Fixartjänst hjälper till med inköp för riskgruppen 70+ och ingår även i IT-stöd Senior och ger enklare IT-stöd i hemmet. En extra informationsatsning kommer göras för att göra tjänsten mer känd bland seniorer.

Syn- och hörselinstruktörer

Syn- och hörselinstruktörerna erbjuder personer med syn- och hörselnedsättningar information, rådgivning, hembesök och viss installation av hjälpmedel samt träning och skötsel av hjälpmedel. Motiverande samtal ges för att få stöd att hitta nya förhållningssätt som underlättar vardagen. Öppet hus finns på särskilda boende för att ge stöd och service av hjälpmedel. Vidare erbjuds samtalsgrupper och möjlighet att följa med på dagsutflykter. I uppdraget ingår att ge information till pensionärsorganisationer, Funktionshinderrådet, Synskadades riksförbund (SRF), Hörselskadades riksförbund (HRF) samt information på finska till de Sverigefinska synskadade (SFSF). Utbildning ges även till omsorgspersonal. Det planeras en Ögats dag.

Anhörig- och äldrestöd

Anhörigkonsulenten vänder sig till anhöriga (från 18 år) som stödjer eller vårdar en närstående senior 65+ som har sjukdom eller funktionsnedsättning. Anhörigkonsulenten erbjuder stöd- och vägledandesamtal, anhöriggrupper, hembesök, besök på boende och närvaro vid närståendes samordnade individuella planering. Vidare erbjuds anhöriga föreläsningar och kurser samt utbildning ges till omvårdnadspersonal. Den påbörjade utbildningen till anhörigombud kommer genomföras under året samt att det planeras en utbildning om två dagar för nya anhörigombud.

Äldrekonsulenten vänder sig till seniorer 65+ och erbjuder vägledning inom äldreomsorgens aktiviteter, stöd och service. Information ges om vilket stöd som finns från kommun, region och frivillorganisationer samt erbjuder vägledande samtal och hembesök. Anhörigkonsulenten hjälper även till med inköp för riskgruppen 70+.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämndmål:

Invånarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter

Beskrivning

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla fler och bättre möjligheter till kultur- idrotts- och fritidsaktiviteter. Lösningar utformas så att även personer med funktionsnedsättning kan delta i och utöva hälsofrämjande aktiviteter.

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Förskolan ska i samarbete med kulturnämnden och stadens fria kulturaktörer verka för att fler barn kommer i kontakt med kulturverksamheter.

Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla.

Stadsdelsnämnden utreder möjligheten att använda delar av det före detta förvaltningskontoret i Älvsjö till en mötesplats för både ungdomar och äldre, med möteslokaler för studieförbund och föreningar.

Boende på förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.

Förväntat resultat

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet. Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Enhetsmål:

Enheten erbjuder kultur- och/eller fritidsaktiviteter

Förväntat resultat

Enheten erbjuder ett varierat utbud av social, kulturella och fysiska aktiviteter.

Arbetsätt

Planering av arbetet sker vid aktivitetsmöten en gång/vecka samt vid planeringsdagar.

Uppföljning

Beräkning av antal aktiviteter görs löpande under året. I verksamhetsberättelsen redovisas enhetens hälsofrämjande arbete.

Kommentar

På enhetens öppna mötesplatser erbjuds seniorer ett varierat utbud av bland annat: cirkel-, balans- och konditionsträning, lätt-, sitt- och styrkegympa, promenader från strosa till stavgång. Det finns yoga, qigong, mindfulness och taktill massage samt danspass, line dance och afrikans dans. Utöver det finns hantverk och hantverksgrupper. Vidare erbjuds lunchträffar, allsång och musikstunder, evenemang med teman, föreläsningar och högtidsbundna fester. IT-stöd Senior finns på både telefon och som gruppaktivitet. Dagsutflykter med buss erbjuds till seniorer 65+.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider		1,8 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter		1945 GWh	År

Nämndmål:

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är en fossilfri organisation år 2030**Beskrivning**

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan (MKHP) har nu tagits fram och kommer börja följas under 2021. Stadsdelsnämnden tar med sin MKHP ett krafttag vad gäller miljöfrågorna. Fokusområdena kommer från stadens

miljöprogram. Många av miljöfrågorna är sådant som stadsdelsnämnden har arbetat med tidigare - att verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor etc. Dock så innebär stadsdelsnämndens MKHP en konkretisering av hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå målet att vara fossilfria år 2030.

Vidare arbetar förvaltningen med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, först ska en inventering göras under året för att undersöka vilka verksamheter som fortfarande inte har fått LED-belysning och/eller energisnåla vitvaror. Underlaget från inventeringen kommer att ligga till grund för klimatinvesteringar senare i år och eventuellt även för 2022. Vid upphandling av nästa parkentreprenad ska tydliga miljökrav ställas för att minska förvaltningens indirekta klimatpåverkan. Parkentreprenaden använder många tunga fordon och arbetsmaskiner och är därför en stor indirekt utsläppskälla för stadsdelsnämnden. Idén är att ställa krav på elektrifiering och biodrivmedel.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel med 25 procent till 2023. Livsmedelsinköp är en av förvaltningens största källor till växthusgaser, 2019 innebar förvaltningens livsmedelsinköp utsläpp av ca 1500 ton CO₂e (koldioxidekvivalenter).

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden har implementerat den lokala miljö- och klimathandlingsplanen som konkretiserar miljöprogrammets mål. I den ingår bland annat att stadsdelsnämnden ska minska användningen av plast i verksamheterna. Matavfall har återvunnits i hög grad där det är möjligt och samtliga verksamheter som regelbundet serverar måltider har alla matåtervinningsmöjligheter. Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Den relativa energiförbrukningen i förvaltningen har minskat. Utsläpp från förvaltningens verksamheter, både direkta och indirekta, har minskat. Nämnden ska arbeta mot att vara en fossilfri organisation år 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens verksamheter ska arbeta aktivt för att minska användningen av plast.	2021-01-01	2021-12-31

Enhetsmål:

Enheten arbetar för att Hägersten-Älvsjö är en fossilfri organisation 2030

Förväntat resultat

Energi- och plastförbrukning minskar på enheten.

Arbetsätt

Medarbetare gör miljömedvetna val vid inköp, släcker belysning och sopsorterar.

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske vid arbetsplatsmöten.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom givna ekonomiska ramar

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertiärrapporter.

Avdelningen för social omsorg fortsätter arbetet med ekonomi i fokus med särskild tyngdpunkt på långsiktiga anpassningar utifrån ekonomiska förutsättningar. En utökad samverkan internt och externt är nödvändig i det fortsatta arbetet. De myndighetsutövande enheterna inom individ- och familjeomsorgen arbetar utifrån översyn av placeringskostnader med alternativa men fullgoda lösningar samtidigt som den egna öppenvården utvecklas för att möta och följa våra invånares behov. Förändringar i organisation och bemanning kan bli nödvändiga. Utifrån ett minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos målgruppen pågår i vissa utförarverksamheter samlokalisering samt utveckling av verksamhetens utformning och innehåll. Organisation och bemanning ses över och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi där verksamheterna kan bedrivas inom given budgetram.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Enhetsmål:

Enheten bedriver verksamheten inom givna ekonomiska ramar

Förväntat resultat

Enheten har budget i balans

Arbetsätt

Enhetens ekonomi diskuteras på arbetsplatsmöten. Enhetens uppdrag gällande aktiviteter, stöd och service planeras utifrån budgetutrymme.

Uppföljning

Samarbete sker med äldreomsorgens controller och ekonomin följer upp i månatliga prognosmöten samt tertialrapporter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom tre områden; arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. I den relativt nya förvaltningen är det viktigt att fortsätta skapa en gemensam grund och stärka cheferna i de kunskaper och processer som säkerställer ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivarfrågor och på så sätt stärka arbetsgivarvarumärket både internt och externt.

Förväntat resultat

Förvaltningen har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet. Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget. Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.

Enhetsmål:

Enheten är en god arbetsgivare med en god arbetsmiljö

Förväntat resultat

Enhetens medarbetare har kunskap om stadens personalpolicy och är delaktiga i arbetsmiljöarbetet samt erbjuds utbildningar för ett långsiktigt hållbart arbetsliv.

Arbetsätt

Personalpolicy och arbetsmiljö diskuteras vid kvalitets- och arbetsplatsmöten. Medarbetarna erbjuds utbildningar inom verksamhetens område. Medarbetarna är delaktiga i verksamhetens planering och arbetsmiljöarbete. Medarbetarenkät.

Uppföljning

Årliga medarbetarsamtal där den enskildes arbetssituation följs upp samt behov av kompetensutveckling. Handlingsplan efter medarbetarenkät. Uppföljning efter arbetsmiljörend.

Redovisning av ekonomi

Resursanvändning

Budget 2021

Beloppen anges i TKr	Budget
<i>Intäkter</i>	
Taxor och avgifter	48
Hysesintäkter	0
Bidrag	2 200
Försäljning	296
Övriga intäkter	5 280
<i>Summa intäkter</i>	7 824
<i>Kostnader</i>	
Personalkostnader	6 898
Övriga personalkostnader	150
Lokalkostnader	300
Entreprenader och köp av verksamhet	200
Övriga kostnader	275
<i>Summa kostnader</i>	7 823
<i>Summa netto</i>	0

Övrigt

Synpunkter och klagomål

På enhetens arbetsplatsträffar finns punkten synpunkter och klagomål. Enheten kommer att arbeta vidare med rutinen och hur information till allmänheten kan förbättras om hur man kan lämna synpunkter och klagomål.